

Pohde

Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Pohjois-Pohjanmaan alueellinen opiskeluhuollon suunnitelma

Hyvinvointisuunnitelman liite

1. Johdanto

2. Opiskeluhuollon kokonaisuus

2.1. Opiskeluhuoltoa ohjaavat tavoitteet ja periaatteet

3. Hyvinvointialueen ja koulutuksen järjestäjien yhteistyö

3.1. Opiskeluhuollossa tehtävä yhteistyö ja vastuut

3.2. Opiskeluhuollon lakisääteiset yhteistyöryhmät

Pohjois-Pohjanmaan alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä

4. Opiskeluhoitopalvelujen kokonaistarve ja voimavarat

4.1. Palvelutarpeisiin liittyvät huolenaiheet

4.2. Opiskeluhoitoon liittyvät alueelliset ilmiöt ja huomiot sekä voimavarojen suuntaamisen tarpeet

4.3. Yhteistyötarpeiden painopisteet vuosille 2023-2025

4.4. Opiskeluhoitopalvelujen henkilöstö ja mitoitukset

5. Opiskeluhuollon toteuttaminen ja seuranta

5.1. Opiskeluhuollon keskeiset periaatteet

5.2. Tavoitteet ja toimenpiteet vuosille 2024-2025

5.3. Seuranta ja mittarit

Indikaattorit

Yhteenveto

Palautteet ja niihin vastaaminen

Palaute: Suunnitelmassa onnistuneena ja hyvänä pidettiin

Palaute: Miten suunnitelmaa tulisi muuttaa?

1. Johdanto

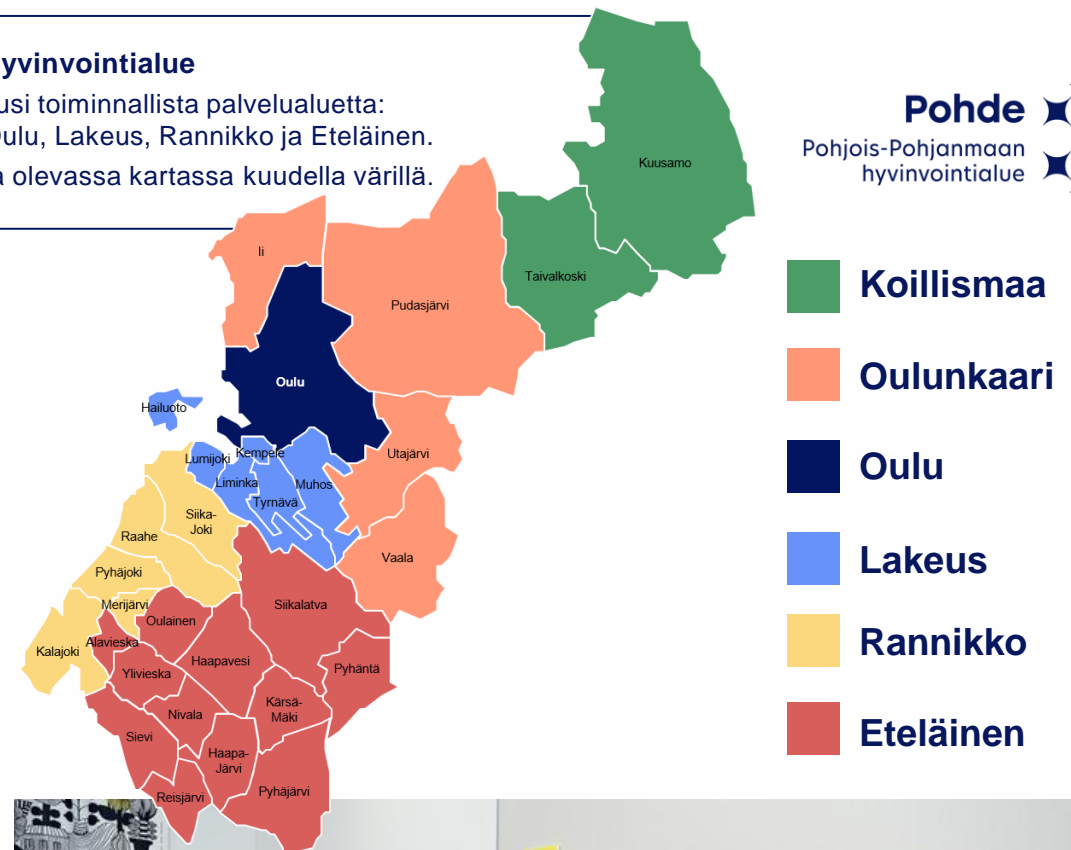
Hyvinvointialueella tulee olla valtuustokausittainen alueellinen opiskeluhoito-suunnitelma hyvinvointialueen vastuulla olevien opiskeluhoitopalvelujen järjestämiseksi. Suunnitelma hyväksytään hyvinvointialueen aluevaltuustossa ja se on tarkistettava tarvittaessa. Alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma perustuu 13 §:ssä tarkoitettuihin hyvinvointialueen alueella sijaitsevien koulutuksen järjestäjien opiskeluhoitosuunnitelmiin ja sen tulee sisältää:

- 1) opiskeluhoitopalvelujen alueellisen toteuttamisen tavoitteet ja keskeiset periaatteet;
- 2) suunnitelma hyvinvointialueen ja koulutuksen järjestäjien välisestä yhteistyöstä opiskeluhoiton kokonaisuuden toteuttamiseksi;
- 3) hyvinvointialueen alueella sijaitsevien koulutuksen järjestäjien opiskeluhoitosuunnitelmista ilmenneet arviot opiskeluhoitopalvelujen kokonaistarpeesta ja muut mahdollisesti tarvittavat toimenpiteet;
- 4) suunnitelma opiskeluhoitopalvelujen voimavarojen kohdentamisesta;
- 5) toimenpiteet alueellisen opiskeluhoitosuunnitelman toteuttamiseksi ja seuraamiseksi.

Alueellisessa opiskeluhoitosuunnitelmassa on huomioitava opiskelijoiden kielellisten oikeuksien toteutuminen opiskeluhoitopalveluissa.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Hyvinvointialueella on kuusi toiminnallista palvelualueetta: Koillismaa, Oulunkaari, Oulu, Lakeus, Rannikko ja Eteläinen. Alueet on kuvattu oikealla olevassa kartassa kuudella värillä.

Suunnitelman laatimisessa käytetyt tiedot

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma on laadittu seuraavien tietojen pohjalta:

1. Opiskeluhoollon alueellisen yhteistyöryhmän kokoukset
  2. Aluevaltuutetuille osoitetun kyselyn vastaukset 9.-27.10.2023
  3. Yhteistyöryhmän jäsenten edustamille tahoille 29.5.–11.6.2023 osoitetun kyselyn vastaukset
  4. Sivistystoimenjohtajien verkostolle ja opiskeluhoollon yhteistyötahoille 6.–20.9.2023 osoitetun kyselyn vastaukset
  5. Opiskeluhoollon strategiaseminaarin työpajatyöskentelystä 30.08.2023 saadut tiedot alueellisista tarpeista ja yhteistyötoiveista
  6. Yhteistyöryhmän jäsenten edustamille tahoille ja opiskeluhoollon vastuuyksiköille järjestetyn luonnoksen kommenttikierroksen vastaukset
- Suunnitelma perustuu koulutuksen järjestäjien opiskeluhoitosuunnitelmiin
  - Suunnitelman laatimisessa on käytetty perustana lainsäädäntöä, hyvinvointialuestrategiaa, alueellista hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa sekä alueellista lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa.

2. Opiskeluhuollon kokonaisuus

Opiskeluhoolto on kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävää työtä, jolla edistetään, pidetään yllä ja luodaan edellytyksiä oppilaan ja opiskelijan hyvälle oppimiselle, psyykkiselle ja fyysiselle terveydelle sekä sosiaaliselle hyvinvoinnille.

Opiskeluhuollon palveluja toteutetaan esi-, perus- ja toisen asteen oppilaitosten opiskelijoille, heidän huoltajilleen sekä oppilaitosyhteisöille matalan kynnyksen lähipalveluina.

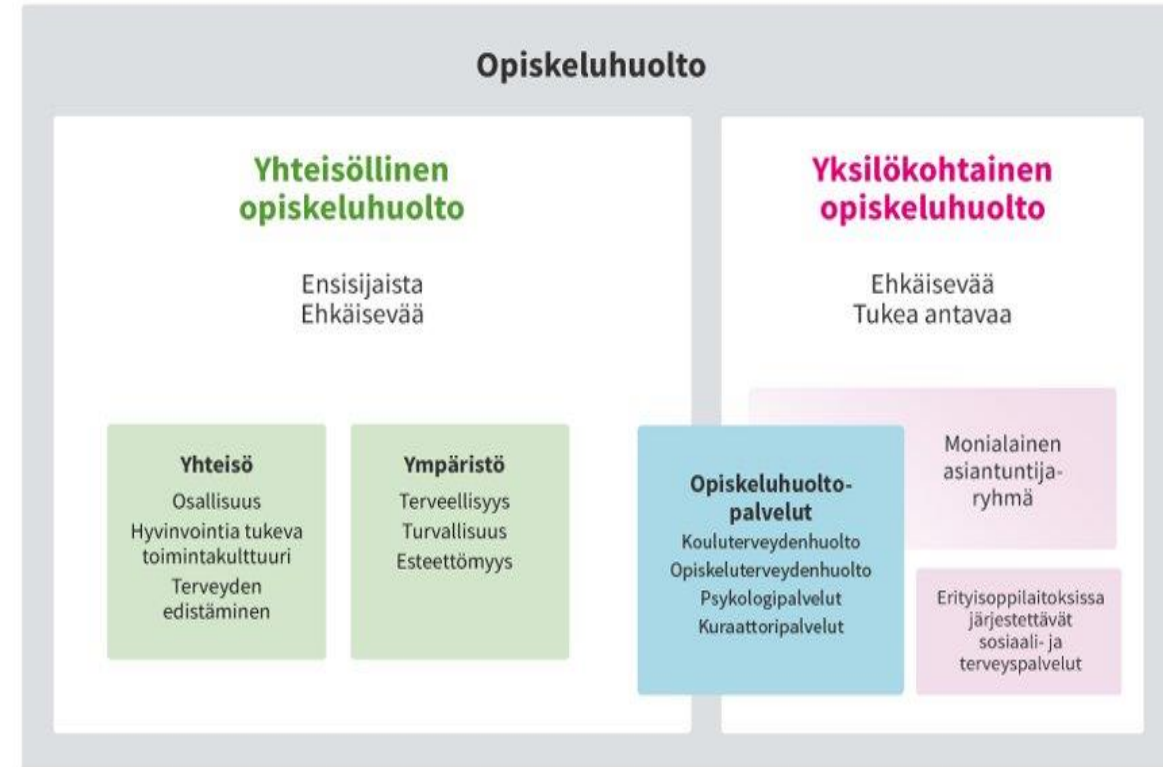
Ensisijaista on ennaltaehkäisevä, koko oppilaitosyhteisöä tukeva **yhteisöllinen opiskeluhoolto**.

- Tavoitteena on edistää opiskeluyhteisön ja -ympäristön hyvinvointia, terveellisyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä, yhteisöllistä toimintaa sekä kodin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä.

Yksilökohtainen opiskeluhoolto edistää opiskelijoiden terveyttä, hyvinvointia, oppimista ja osallisuutta sekä pyrkii ennaltaehkäisemään ongelmien syntymistä.

- Tavoitteena on tunnistaa tuen tarve mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja tarjota tuki oikea-aikaisesti.
- Yksilökohtaisella opiskeluhoollolla tarkoitetaan yksittäisille opiskelijoille annettavia koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluja, opiskeluhoollon kuraattori- ja psykologipalveluja sekä monialaista yksilökohtaista opiskeluhoolltoa.

Opiskeluhoolltoa toteutetaan opetustoimen sekä hyvinvointialueen monialaisena yhteistyönä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa.

Lähde: <https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/sote-palvelut/opiskeluhoolto>

2.1. Opiskeluhoitoa ohjaavat tavoitteet ja periaatteet

Opiskeluhoitoa toteutetaan yhteistyössä hyvinvointialueen ja koulutuksen järjestäjien kanssa.

Opiskeluhoitoa ja sen toimintaa ohjaavat tavoitteet ja periaatteet perustuvat hyvinvointialueen strategiaan, järjestämissuunnitelmaan, kuntastrategioihin, hyvinvointisuunnitelmiin sekä opiskeluhoitoa säätelevään ja ohjaavaan lainsäädäntöön.

Oppilas- ja opiskelijahuollon tarkoitus on:

- 1) edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä, hyvinvointia ja osallisuutta sekä ehkäistä ongelmien syntymistä
- 2) edistää oppilaitosyhteisön ja opiskeluympäristön hyvinvointia, terveellisyyttä ja turvallisuutta, esteettömyyttä, yhteisöllistä toimintaa sekä kodin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä
- 3) turvata varhainen tuki sitä tarvitseville
- 4) turvata opiskelijoiden tarvitsemien opiskeluhoitopalvelujen yhdenvertainen saatavuus ja laatu
- 5) vahvistaa opiskeluhoollon toteuttamista ja johtamista toiminnallisena kokonaisuutena ja monialaisena yhteistyönä.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolakia sovelletaan:

- 1) esi-, perus- ja lisäopetuksen oppilaisiin
- 2) lukiossa ja ammatillisessa perustutkintokoulutuksessa opiskeleviin opiskelijoihin (myös oppisopimusopiskelijoihin)
- 3) ammattitutkintokoulutuksessa opiskeleviin oppivelvollisiin
- 4) maahanmuuttajille järjestettävän perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaisiin
- 5) aikuislukion opiskelijoihin, jotka opiskelevat perusopetuksen oppimäärää
- 6) lukio-opintoja aikuisten opetussuunnitelman mukaisesti opiskeleviin oppivelvollisiin
- 7) tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelijoihin (TUVA)
- 8) työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen (Telma) opiskelijoihin
- 9) kansanopistojen oppivelvollisiin opiskelijoihin (myös aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksessa olevat oppivelvolliset)

Pohde

Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue

3. Hyvinvointialueen ja koulutuksen järjestäjien yhteistyö

3.1. Opiskeluhuollossa tehtävä yhteistyö ja vastuut

Kunnan tai opetuksen järjestäjän tehtävä	Yhdyspinnalla tehtävä yhteistyö	Hyvinvointialueen tehtävä
Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman laatiminen	Yhteistyö suunnitelmien laadinnassa	Alueellisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman laatiminen
Koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman laatiminen	Yhteistyö toimivan ja yhtenäisen kokonaisuuden luomiseksi	Alueellisen opiskeluhoitosuunnitelman laatiminen
Opiskeluhuollon kokonaisuuden suunnitelmallinen toteuttaminen	Monialaisen opiskeluhoitoryhmän yhteistyö (opetuksen järjestäjä johtaa)	Asukkaiden elinolojen, hyvinvoinnin ja terveyden seuraaminen
Kuntalaisten elinolojen, hyvinvoinnin ja terveyden seuraaminen	Yhteisöllisen opiskeluhuollon järjestäminen	Alueellisen opiskeluhuollon yhteistyöryhmän järjestäminen
Monialaisen opiskeluhuollon ohjausryhmän asettaminen	Monialainen yksilökohtainen asiantuntijaryhmäyhteistyö	Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon järjestäminen
Yhteisöllisen opiskeluhuollon koordinointi (ensisijainen vastuu)	Yhteisövaikuttavuusmallin mukainen työskentely	Opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalveluiden järjestäminen
Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 10 §:ssä tarkoitetut koulutuksen järjestäjän järjestämät sosiaali- ja terveysterveyst. palvelut.	Opiskeluhuollosta tiedottaminen	Terveydenhuollon ja sosiaalihuollon asiakaskirjarekisterin ylläpito
Opiskeluhoitokertomuksen rekisterin ylläpito		
Tilojen järjestäminen (koulujen välittömässä yhteydessä)		

3.2. Opiskeluhuollon lakisääteiset yhteistyöryhmät

1. Alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä (OphL 14 a §, ThL 15 a §)

- Hyvinvointialueen ja sen alueella toimivien koulutuksen järjestäjien yhteistyöelin

2. Koulutuksen järjestäjän monialainen opiskeluhuollon ohjausryhmä (OphL 14 §)

- Opiskeluhuollon yleinen suunnittelu, kehittäminen, ohjaus ja arviointi koulutuksen järjestäjäkohtaisesti

3. Oppilaitoskohtainen monialainen opiskeluhoitoryhmä (OphL 14 §)

- Opiskeluhuollon yleinen suunnittelu, kehittäminen, ohjaus ja arviointi oppilaitoskohtaisesti

4. Yksilökohtaisen opiskeluhuollon tapauskohtaisesti koottava monialainen asiantuntijaryhmä (OphL 14 §)

- Oppilasta tai opiskelijaa tai tietty oppilasryhmää koskeva tuen tarpeen selvittämiseen ja opiskeluhuollon palveluihin liittyvä ryhmä

Alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä

Hyvinvointialueen on yhdessä alueensa kuntien kanssa muodostettava alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä.

Jos hyvinvointialueella on kunnan lisäksi muita koulutuksen järjestäjiä, heidän tulee olla edustettuina yhteistyöryhmässä.

Yhteistyöryhmässä tulee olla alaikäisten vanhempien tai huoltajien sekä opiskelijoiden edustajia, opiskeluhuollon työntekijöiden edustajia sekä tarvittaessa muita yhteistyötahoja.

Yhteistyöryhmä toimii hyvinvointialueen ja sen alueella toimivien koulutuksen järjestäjien yhteistyöelimenä. Sen tehtävänä on:

- 1) valmistella alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma hyvinvointialueen aluevaltuustolle
- 2) seurata alueellisen opiskeluhoitosuunnitelman toteutumista sekä opiskeluhoitopalvelujen, koulutuksen järjestäjien, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen sekä muiden tarvittavien palvelujen yhteistyön toteutumista
- 3) käsitellä hyvinvointialueen ja sen alueella toimivien koulutuksen järjestäjien välisiä opiskeluhuollon yhteistyökysymyksiä
- 4) huolehtia muista sille erikseen annettavista tehtävistä.

Pohjois-Pohjanmaan alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä

Kunnallisten perusopetuksen järjestäjät:

Koillismaa: Anne Koski-Heikkinen (Kuusamo), varajäsen Pekka Turpeinen (Taivalkoski)

Oulunkaari: Tuomo Lukkari (Ii), varajäsen Sari Poropudas (Pudasjärvi)

Oulun eteläinen: Tuulia Säkkinen (Alavieska), varajäsen Jouni Tilli (Pyhäjärvi)

Lakeus: Päivi Mäki (Liminka), varajäsen Juha Valta (Muhos)

Oulu: Tuula Takalo, varajäsen Susanna Hellsten

Rannikko: Anne-Maria Tokola (Raahe), varajäsen Jarmo Ketonen (Pyhäjoki)

Koulutuskuntayhtymät: Jarmo Paloniemi (OSAO) ja Jaana Ritola (Brahe), varajäsenet Raija Näppä (OSAO) ja Matti Väänänen (JEDU)

Yksityiset: Tuula Jylänki (Opao) ja Niko Rantanen (Kkro), varajäsenet Pirjo Humalainen (Haapop) ja Eeva-Liisa Heikkilä (Sdo)

Valtio: Johanna Pulkkinen (Valteri) ja Pasi Hieta (OY), varajäsenet Jaakko Viitasaari (Valteri) ja Teemu Heikkinen (VKK)

Vanhempain yhdistys: Anne Haimakainen, varajäsen Tarja Tikkanen

Nuorisovaltuuston edustus: Inga Koskenniemi, varajäsen Eemil Pohjola

Henkilöstön edustus:

Jyty: Jaana Säkkinen, Heli Haapaniemi

Super: Anne-Mari Koski, Mervi Lesonen

Tehy: Heini Alpua

Opiskeluhuollosta vastaavat viranhaltijat: vastuualuepäälliköt Emma Heikura, Riitta Ruottinen, Heidi Laitila ja Ritva Hantula

Opiskeluhuollon alueellista yhteistyöryhmää johtaa perhe- ja sosiaalipalvelut, Oys psykiatria -toimialueen toimialuejohtaja, varapuheenjohtajana kokouksen valitsema jäsen ja sihteerinä kokouksen nimeämä henkilö.

Lisäksi kokouksiin voidaan tarvittaessa kutsua viranhaltijoita ja asiantuntijoita.

aluehallitus 15.11.2022 §355/2022,
hyvinvointialuejohtaja 16.10.2023 §79/2023

Pohde

Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue

4. Opiskeluhuoltopalveluiden kokonaistarve ja voimavarat

4.1. Palvelutarpeisiin liittyvät huolenaiheet

Lapsiperheiden ja alle 12-vuotiaiden lasten hyvinvointi	13 – 18- vuotiaiden nuorten hyvinvointi	Työikäisten ja nuorten aikuisten hyvinvointi
<p>Turvallisten aikuisten puute</p> <p>Lasten yksinäisyyden lisääntyminen</p> <p>Koulusta aiheutuva stressi</p> <p>Vanhempien väsymys</p> <p>Lapsiperheiden vähäiset tukiverkostot</p> <p>Taloushuolet</p> <p>Lasten mielenterveysongelmien lisääntyminen</p> <p>Lasten turvattomuus</p> <p>Väkivaltaisen käytöksen lisääntyminen</p> <p>Perushyvinvointitaitojen puuttuminen</p> <p>Liiallinen digilaitteiden käyttäminen</p> <p>Lähde: Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus 2023</p>	<p>Turvallisten aikuisten puute</p> <p>Vuorovaikutusongelmat vanhempien kanssa</p> <p>Yksinäisyyden lisääntyminen</p> <p>Joukkoon kuulumattomuuden tunne</p> <p>Vaikeuksia oppimistaidoissa</p> <p>Koulu-uupumisen lisääntyminen</p> <p>Mielenterveysongelmien kasvu</p> <p>Fyysisen, henkisen ja seksuaalisen väkivallan kokemukset</p> <p>Taloushuolet ja epävarmuus tulevaisuudesta</p> <p>Perushyvinvointitaitojen puuttuminen</p> <p>Päihteiden käyttö</p> <p>Liiallinen digilaitteiden käyttö</p>	<p>Yksinäisyys</p> <p>Syrjäytyminen</p> <p>Taloushuolet</p> <p>Nuorten aikuisten väkivallan lisääntyminen</p> <p>Harrastusten puute</p> <p>Päihteiden käyttö</p> <p>Liiallinen digilaitteiden käyttö</p> <p>Opiskeluihin liittyvä uupuminen</p> <p>Perushyvinvointitaitojen puuttuminen</p>

4.2. Opiskeluhuoltoon liittyvät alueelliset ilmiöt ja huomiot sekä voimavarojen suuntaamisen tarpeet

Oulunkaari, Koillismaa, Lakeus	Oulu	Oulun eteläinen, Rannikko
<p>Ilmiöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pienten lasten aggressiivinen käytös • Ilkivalta • Neuropsykiatriset häiriöt • Mielen terveyden haasteet • Tunnetaitoasiat • Vanhemmuuden haasteet • Koulupoissaolot ja koulun käymättömyys • Päihteiden käyttö • Keskittymisvaikeudet • Digilaitteiden liiallinen käyttö • Liikkumattomuus • Pitkät etäisyydet palveluihin <p>Voimavarojen suuntaamisen tarve:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ennaltaehkäisy ja varhaisen tuen tarpeen tunnistaminen • Yhteisöllisen opiskeluhuollon vahvistaminen • Hyvinvointiosaamisen vahvistaminen • Tunne- ja turvataitokasvatus	<p>Ilmiöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mielen terveyden haasteet • Päihteiden käyttö • Väkivalta ja myönteinen asenne sitä kohtaan • Vanhemmuuden haasteet • Eriarvoistuminen ja ongelmien kasaantuminen • Puutteet hyvinvoinnin perustaidoissa • Maahanmuuttajaopiskelijoiden tuen tarve <p>Voimavarojen suuntaamisen tarve:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ennaltaehkäisevä työ • Kodin ja koulun yhteistyön vahvistaminen • Tunne- ja turvataitojen sekä mielen terveyden vahvistaminen • Pysyvien perustuen rakenteiden vahvistaminen • Yhteisöllisen opiskeluhuollon yhdenmukaiset rakenteet ja tasalaatuisuus	<p>Ilmiöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mielen terveyden haasteet • Pienten lasten käyttäytymisen haasteet • Vanhemmuuden haasteet • Monipalveluita tarvitsevien lasten ja nuorten määrä • Poissaolot ja koulua käymättömyys <p>Voimavarojen suuntaamisen tarve:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ennaltaehkäisevä työ • Kodin ja koulun yhteistyön vahvistaminen • Tunne- ja turvataitojen sekä mielen terveyden vahvistaminen • Pysyvien perustuen rakenteiden vahvistaminen • Yhteisöllisen opiskeluhuollon yhdenmukaiset rakenteet ja tasalaatuisuus

4.3. Yhteistyötarpeiden painopisteet vuosille 2023-2025

Koillismaa, Oulunkaari, Lakeus	Oulu	Oulun eteläinen ja Rannikko
Monialaisen yhteistyön vahvistaminen yksilökohtaisessa ja yhteisöllisessä opiskeluhollossa ja johtamisen tasolla.	Monialaisen yhteistyön vahvistaminen.	Jo olemassa olevien hyvien yhteistyörakenteiden ja -käytäntöjen säilyttäminen ja monialaisen työskentelyn jatkaminen.
Yhteisten käytäntöjen luominen (hoitoketjut ja tukipolut)	Jo olemassa olevien yhteistyömallien ja -käytäntöjen hyödyntäminen.	Uusien yhteistyörakenteiden luominen alueille opiskeluholllon kysymyksiin
Yhteistyö yli koulu- ja kuntarajojen	Tiedottamiseen panostaminen	Tiedonkulun ja tiedottamisen parantaminen
Tiedotukseen ja tiedonkulkuun panostaminen	Henkilöstömitoitusten toteutuminen ja opiskeluholllon henkilöstön vaihtuvuuden vähentäminen	Alueen toimintamallien yhdenmukaistaminen
Lakisääteisten palvelujen toteutuminen ja henkilöstön vaihtuvuuden väheneminen		Henkilöstömitoituksien toteutuminen ja henkilöstön vaihtuvuuden vähentyminen

4.4. Opiskeluhoitopalvelujen henkilöstö ja mitoitukset

Henkilöstömitoitusten ja -suositusten toteutumisessa on vaihtelua Pohteella alueittain:

- Suurimmat haasteet liittyvät lääkäripalveluiden ja psykologien saatavuuteen.
- Kuraattorien lakisääteisiin mitoituksiin ei ole päästy vielä kaikilla alueilla.
- Koulu- ja opiskeluhoollon terveydenhoitajien oppilas- ja opiskelijamäärien suositusten toteutuminen vaihtelee alueittain.
- Tavoitteena on opiskeluhoitopalvelujen henkilöstön pysyvyys, jotta palveluiden jatkuvuus, tuen saavutettavuus sekä yhteistyön rakentuminen oppilaitoksen henkilökunnan ja muiden tahojen kanssa toteutuu

Ammattinimike	Mitoitus 2004	Mitoitus 2006	Mitoitus 2023
Koulukuraattori	Ei mitoitusta	Ei mitoitusta	670 oppilasta (lakisääteinen)
Koulupsykologi	Ei mitoitusta	Ei mitoitusta	780 oppilasta (lakisääteinen)
Kouluterveydenhoitaja	600 oppilasta (THL:n suositus, ei lakisääteinen)	600 oppilasta (THL:n suositus, ei lakisääteinen)	460 oppilasta (THL:n suositus, ei lakisääteinen)
Koululääkäri	2100 oppilasta (THL:n suositus, ei lakisääteinen)	2100 oppilasta (THL:n suositus, ei lakisääteinen)	2100 oppilasta (THL:n suositus, ei lakisääteinen)
Opiskeluterveydenhoitaja	Ei mitoitusta	600-800 (THL:n suositus, ei lakisääteinen)	570 (2.aste), 1200 (korkea-aste) (THL:n suositus, ei lakisääteinen)
Opiskeluterveydenhuollon lääkäri	Ei mitoitusta	2500 – 3000 (THL:n suositus, ei lakisääteinen)	1800 (2.aste), 3300 (korkea-aste) (THL:n suositus, ei lakisääteinen)

Pohde

Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue

5. Opiskeluhuollon toteuttaminen ja seuranta

5.1. Opiskeluhuollon keskeiset periaatteet

- Opetus- ja kasvatushenkilöstö ovat yhteisöllisen opiskeluhuollon ydintoimijoita. Opiskeluhoitopalvelujen työntekijät osallistuvat yhteisöllisen työn suunnitteluun ja toteuttamiseen esiopetuksessa, kouluissa ja oppilaitoksissa.
- Palvelut tuotetaan lähipalveluina kouluilla ja oppilaitoksissa.
- Opetuksen ja koulutuksen järjestäjillä sekä hyvinvointialueen opiskeluhoitopalveluilla on opiskeluhoitotyön taustalla yhteinen näkemys siitä, millä tavoin oppilashuoltoa toteutetaan ja kehitetään.
- Alueilla huolehditaan yhdenmukaisesta tiedottamisesta opiskeluhoiltoa tukevien rakenteiden ja palveluiden välillä
- Alueilla jatketaan yhteisten hoito- ja palvelupolkujen suunnittelua ja käyttöönottoa
- Hyvinvointialueella tuetaan opiskeluhoitopalvelujen henkilöstön osallistumista yhteisöllisiin opiskeluhoitopalaveriin sekä verkosto- ja kehittämistyöhön niin opetuksen ja koulutuksen järjestäjien kanssa kuin hyvinvointialueen ja muiden yhteistyötahojen työntekijöiden kanssa. Yhteistyötä tekevät tahot ovat osallisia hyvien toimintamallien ja käytäntöjen suunnittelussa.
- Monialainen yhteistyö koetaan tärkeäksi niin oppilaitosten sisällä kuin muiden yhteistyötahojen kanssa.

5.2. Tavoitteet ja toimenpiteet vuosille 2024-2025

Tavoite 1: Turvataan opiskelijoiden tarvitsemien opiskeluhoitopalvelujen yhdenvertainen saatavuus, laatu, varhainen tuki ja oikea-aikaisuus

Toimenpiteet:

- 1) Yhdenmukaistetaan opiskeluhoollon palvelujen toimintaa hyvinvointialueella
- 2) Varmistetaan henkilöstöresurssien oikein kohdentuminen, saatavuus ja riittävyys kaikissa ammattiryhmissä.

Tavoite 2: Rakennetaan ja vahvistetaan monialaista yhteistyötä yksilökohtaisessa ja yhteisöllisessä opiskeluhoollon

Toimenpiteet:

- 1) Vahvistetaan yhteisöllisen opiskeluhoollon toteutumista oppilaitoksissa.
- 2) Kehitetään yhdenmukaisia ja suunnitelmallisia rakenteita yhteisölliseen opiskeluhooltoon (*esim. hyvinvoinnin vuosikello*).
- 3) Lisätään monialaista yhteistyötä yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttamiseen.
- 4) Vahvistetaan monialaista yhteistyötä systemaattisen työotteeseen ja yhteisövaikuttavuuden periaatteiden käyttöönoton myötä.

Tavoite 3: Vahvistetaan tiedonkulkua ja yhteistyötä koulutuksen ja opetuksen järjestäjien ja opiskeluhoollon toimijoiden välillä

Toimenpiteet:

- 1) Sovitaan säännölliset alueelliset suunnittelu- ja yhteistyöajat opiskeluhoollon vastaavien kanssa.
- 2) Alueellinen opiskeluhoollon yhteistyöryhmä työskentelee tavoitteellisesti, jotta koulutuksen järjestäjien, hyvinvointialueen ja muiden tahojen vuoropuhelu mahdollistuu.

5.3. Seuranta ja mittarit

Alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä seuraa säännöllisesti kokouksissaan:

- alueellisen opiskeluhuoltosuunnitelman tavoitteiden toteutumista
- opiskeluhoitopalvelujen, koulutuksen järjestäjien sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen toteutumista ja yhteistyötä
- muiden tarvittavien palvelujen yhteistyön toteutumista.
- Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät sekä hyvinvointialue vastaavat osaltaan suunnitelman tavoitteiden ja keskeisten periaatteiden edistämisestä ja edelleen kehittämisestä kunnissa, kouluissa, oppilaitoksissa ja palveluissa yhteistyössä tarvittavien tahojen kanssa.
- Toimenpiteiden toteutumista seurataan lisäksi:
  - koulutuksen järjestäjien opiskeluhoitosuunnitelmista saatavista tiedoista
  - kyselyiden tuloksista (OPA-kysely, kouluterveyskysely, TEA-tiedonkeruu, Avohilmo-rekisterin seuranta, muut hyvinvointikyselyt)
  - Hyte-kertoimen mittarien kautta
  - **Hyvinvointialuestrategian mittarit, hyvinvointikertomuksen vähimmäistietomittarit**

Indikaattorit

Indikaattori	Alue	Sukupuoli	2021	2022
Koulukuraattorin työpanoksen määrä viikossa jaettuna 100 oppilaalla info ind. 5312	Koko maa	yhteensä	81	81
	Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue		77	77
Koulupsykologin työpanoksen määrä viikossa jaettuna 100 oppilaalla info ind. 5311	Koko maa		53	53
	Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue		36	36

Kouluterveydenhuollon 8.-luokkalaisten terveystarkastuksista poisjäävien tuen tarpeen selvittäminen	Tulossa	Indikaattori ilmaisee niiden 8. luokan koululaisten kouluterveydenhuollon terveystarkastuksista (OAA32, OAA40) poisjääneiden osuuden, joiden tuen tarve on selvitetty (toimenpidekoodi OAB10), kaikista vastaavista tarkastuksista poisjääneistä koululaisista. Tarkastuksesta poisjäänyt koululainen tarkoittaa koululaista, joka ei ole käynyt 8. luokan aikana lainkaan kouluterveydenhuollon terveystarkastuksessa terveydenhoitajalla tai lääkärillä.	Hoitoilmoitusrekisteri, Avohilmo (THL)	Kerran lukuvuodessa Lukuvuosi alkaa kesäkuussa ja päättyy seuraavan vuoden toukokuuhun
--	----------------	--	---	---

- Vaikka opiskeluhoollon tarpeissa ja ilmiöissä korostuvat huolenaiheet, on tärkeää muistaa, että suurin osa oppilaista ja opiskelijoista voi Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella hyvin.
  - Valtaosa nuorista kokee fyysisen terveytensä hyväksi. He pitävät opiskelua ja työelämää tärkeänä ja huolehtivat perushyvinvoinnistaan.
  - Suurin osa kokee perheen taloudellisen tilanteen hyväksi ja raittiiden nuorien määrä on kasvanut.
  - Lapsiperheiden osalta voi todeta, että useimpien lapsiperheiden arki on varsin turvallista.
  - Useimmat alakoululaiset pitävät koulunkäynnistä eivätkä koe tulleen kiusatuksi.
  - Pohjois-Pohjanmaalaiset lapset harrastavat aktiivisesti (lähes 90 % alakoululaisista) jotakin ja suurimmalla osalla lapsista on hyvä mieliala ja itsetunto.
  - Useimmilla ammattikoululaisilla on kokemus, että he ovat tärkeä osa koulu- ja luokkayhteisöä.
  - Yli 70 % 20–54-vuotiaista on tyytyväisiä ihmissuhteisiinsa, suurin osa (90 %) ei koe oloaan yksinäiseksi ja lähes 80% on kokenut viimeisen kahden viikon aikana päivittäisen elämänsä erittäin tai hyvin turvalliseksi.
  - *(Lähde: Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointikertomus, liiteaineistot)*
- Opiskeluhoollon palvelujen ja yhteisöllisen opiskeluhoollon voimavaroja on ehdottoman tärkeää edelleen kohdentaa näiden perushyvinvointia lisäävien asioiden vahvistamiseen ja ylläpitämiseen
- Pohtien opiskeluhoollon palvelujen toimintaa tulee yhdenmukaistaa jatkuvalla kehittämistyöllä
- Opiskeluhoollon palvelujen henkilöstöresursseja on lisätty, ja lakisääteisiin henkilöstömitoituksiin pääsemiseksi on tehty suunnitelma. Tavoite on saavuttaa lakisääteinen mitoitus, jotta kaikille olisi saatavilla yhdenvertaiset ja oikea-aikaiset palvelut asuinpaikasta riippumatta koko hyvinvointialueella.

Pohde

Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Palautteet ja niihin vastaaminen

Palaute: Suunnitelmassa onnistuneena ja hyvänä pidettiin

- Suunnitelma on selkeä, tavoitteet ja toimenpiteet tulevat konkreettisesti esille. Alueellisuuden erilaisuuden huomiointi on toteutettu hyvin ja pohdittu toimenpiteitä sen pohjalta. Yhteenveto on toteutettu hyvin suhteessa kokonaisuuteen.
- Yhteistyö kuvattu eri toimijoiden välillä selkeästi, yhteisövaikuttavuus ja systeemisyiden periaatteet tulevat tärkeinä ja tavoiteltavina asioina esille. Eri tahojen vastuita koskeva jaottelu on selkeä.
- Kuvitus tekee suunnitelmasta elävän ja luettavamman.

Palaute: Miten suunnitelmaa tulisi muuttaa?

Miten suunnitelmaa tulisi muuttaa? Miten sitä voisi kehittää paremmaksi?	Miten palautteeseen pyritään vastaamaan ja miten huomioitiin suunnitelmassa:
Lisätään yhdyspinnat kunnan nuoriso-/vapaa-aikatoimeen sekä etsivään nuorisotyöhön	Yhteistyö kuvataan osana seurantaa
Hyvinvoinnin näkökulmaa toivotaan alkuun.	Hyvinvointia kuvataan laajemmin hyvinvointisuunnitelmassa.
Pelkästään oppilasmäärien osalta ei voida linjata palveluntarvetta, huomioidaan myös oppilasaines.	Suosituksissa on jo itsessään pyritty huomioimaan lapsen, oppilaan tai perheen tarpeen mukaiseen asiointiin eli myös tarvittaviin seuranta-, lisä- ja tukikäynteihin.
4.1 palvelutarpeen huolenaiheet: toivomme, että 13-18 –vuotiaiden nuorten hyvinvoinnin huolenaiheisiin nostettaisiin epävarmuus tulevaisuuden suunnitelmista ja nuorten aikuisten hyvinvointiin mielenterveysongelmat sekä opiskelu-uupumus 2.1 kappaleessa kohdat 5 ja 6 voisi yhdistää	Keskeisimmät huolenaiheet kokonaisuus on kerätty eri foorumeilta, toimijoiden yhteistyöseminaarista sekä sidosryhmäkyselyistä.
Visuaalisen ilmeen tarkastelu esimerkiksi värien suhteen	Graafikko on käsitellyt suunnitelman.

Kiitos!

